

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 10.—, za ino-
zemstvo D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—,
inzerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica številka 4.

Poštnina plačana v gotovini.

Cena današnje številke 1 Din.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, prilike desno. Tele-
fon št. 24. — Št. 135 postročkovni
račun številka 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, četrtek 11. junija 1925.

Leto: VI. — Številka: 130.

Tit. Knjižnica liceja
Ljubljana

Parlament sprejel zakon o kmetijskih kreditih.

Miren potek današnje seje. V petek
datih. — Na današnji seji opoz. bloka

Beograd, 10. junija. Med tem ko je
bila včerajšnja celodnevna seja narod-
skupščine posvečena razpravi naše zun-
opolitike in našim odnosom do Bolga-
rije, se je današnja dopoldanska seja
pečala izključno z zakonom o kmetij-
skih kreditih. Seja je potekla mirno in
stvarno. Največji interes je vladal v
vseh krogih za prihod Pavla Radića, ki
je dementiral vse vesti o sestanku s S.
Radićem v navzočnosti preiskovalnega
sodnika. Za danes dopoldne napovedana
seja širšega odbora opozicijskega
bloka je bila radi glasovanja o kmetij-
skih kreditih preložena na popoldne.
Tudi za to sejo vlada največje zima-
nje, zlasti z ozirom na nedeljski govor
dr. Korošca v Ljubljani. Pavle Radić
je izjavil na tozadevno vprašanje Va-
šemu dopisniku, da mu ni znan avtent-
ičen tekst Koroščevega govora. Toda
povsem razumljivo je, je dejal P. Radić,
da se bo razmerje med blokom in Radi-
ćevo stranko končno razčistilo na da-
našnji seji bloka.

Pesimizem v Amundsenovo rešitev.

Z letali ni mogoča Amundsenova rešitev
Kopenhagen, 10. junija. «Politiken»
brinaša izjavo znanega Nansena o re-
šitvi akcije glede Amundsena. On je
mnenja, da ne bo nikdar dosegla rešilna
akcija z letali Amundsena, oziroma se-
verni pol. Vsaka tozadevna akcija je
zaman. Norveška pripravlja ekspedici-
jo, ki bo šla peš prihodnje dni iskat A-
mundsena.

Smrt vodje bivših srb. naprednjakov.
Beograd, 10. junija. V Vrnjački ba-
nji je umrl danes Pavel Marinković,
brat bivšega zunanjega ministra posl.
Voja Marinkovića. Pokojni je bil vpli-
ven vodja bivše srbske napredne stranke
in ustanovitelj znanega beogradskega
dnevnikarja «Pravda». Marinković je umrl
od srčne kapi v starosti 63 let.

Doma in po svetu.

— Novi občinski gerenti. V Gornjem
Lakošu pri Dol. Lendavi je imenovan
za gerenta pos. Mihael Huzinec, v Mar-
koveh pri M. Soboti pa posest. Mikloš
Časar.

— Za obrtništvo važni uradi pridejo
v Maribor. Z odločbo ministra trgovine
in industrije se premesti na sedež obla-
sti v Maribor Urad za pospeševanje
obrti in obrtno-zadružni inštruktor g.
Ignac Založnik.

— Šolski prostori za kulturne prire-
ditve. Ponekod skušajo klerikalni kra-
jni šolski sveti delati težave glede oddaje
šolskih prostorov za kulturne priredit-
ve (predavanja, igre itd.). Opozorjamo,
da glede uporabe šolskih prostorov ni
nobene ovire, da pa se morajo priredit-
ve vršiti pod vodstvom enega izmed u-
čiteljev. Seveda prevzamejo prireditelji
jamstvo za morebitne poškodbe, za sna-
žanje itd.

— Finančna delegacija v Splitu ukli-
njena. Finančni minister je ukinil fi-
nančno delegacijo v Splitu. Njene po-
sele prevzamejo finančne uprave v Dalma-
ciji in finančno ravnateljstvo v Sara-
jevu.

— Posojilo za elektrifikacijo avstrij-
skih železnic. Odbor Društva narodov za
avstrijsko vprašanje je odobril posojilo
38 milijonov zlatih kron za elektrifi-
kacijo avstrijskih železnic.

— Virtuozi Paderewski — bodoči pe-

Lesno tržišče.

Ljubljana, 10. junija. Smrekovi in
jelkni bordoneli 40x40, 6.80 m dolgi,
freco meja, denar 620. Smrekovi in jelki-
ni hlodi, od 25 cm. freco naklad. postaja,
denar 250. Deske, 0, 5 mm, 4 m dolge, freco
naklad. postaja, denar in blago 400.
Hrastov les, 1 m dolg, blago 30.

razprava o osporenih radićevskih man-
pade odločitev med blokom in radićevci.

Današnja seja je bila otvorena ob
9.30. Ker ni bil prijavljen noben govor-
nik k specijelni debati glede zakona o
kmetijskih kreditih, je odredil podpred-
sednik dr. Subotić glasovanje. Najpreje
je bil zakon izglasovan točko za točko,
nato pa celotno s 133 glasovi proti 58
sprejet.

V četrtek ni radi katoliškega prazni-
ka skupščinske seje. Prihodnja seja na-
rodne skupščine bo v petek 1. tm. ob
9. uri z dnevnim redom, ki ga je pred-
ložil skupščinski predsednik. Poročilo
anketnega odbora o spornih mandatih
radićevcev in poročilo odbora za prošnje
in prižobe.

Ko so na koncu seje zahtevali radi-
ćevci razpravo o anketiranih radićev-
skih mandatih, je nastal v zbor. velik
hrup. Skupščinski predsednik je skušal
pomiriti jih in je odredil glasovanje o
dnevnem redu. Z večino glasov je bil
sprejet dnevni red, določen od skupščin-
skega predsednika. Seja je bila zaklju-
čena ob 17. uri.

Sej generalnega štaba general Pečić na
inspekciji v Sloveniji.

Beograd, 10. junija. Sinoči je odpo-
toval šef generalnega štaba, armijski
general Peter Pečić na inspekcijsko po-
tovanje v Slovenijo. Na inspekciji ga
spremljajo generali Milanović, Pečić in
Marić.

Razpečevalce ponarejenih angleških
bankovcev obsojen na pet let ječe.

Zagreb, 10. junija. Danes je bil ob
11. uri obsojen pred tujakšnim sodi-
ščem Nikola Šebrom radi razpečavanja
falzificiranih angleških pfund šterlin-
gov na pet let težke ječe. Šebrom je bil
v zvezi z italijanskimi ponarejevalnimi
družbami in razpečeval ponarejene
bankovce v Zagrebu, Ljubljani in Ma-
riboru.

trolejski kralj. Iz Varšave poročajo, da
je vzbudila tam veliko presenečenje
vest, da je kupil slavni poljski pianist
in bivši šef koalicijske vlade Paderew-
ski v Ameriki velike poljske petroleje.
Širokovnjaki obetajo novim petrolej-
skim izvorom bodočnost, njemu samemu
pa prerokujejo, da bo hitro postal eden
izmed prvih petrolejskih kraljev v
Ameriki.

— Ekonomski boj med Nemčijo in
Poljsko. Poljski ekonomski krogi so
silno vznemirjeni, ker je Nemčija od-
klonila uvoz poljskega gornje šlezjske-
ga premoga, kar se smatra kot pričetek
ekonomskega boja. Koda, ki bi s tem
nastala, ker Poljska izvažala v Nemčijo
letno 3 milijone ton premoga, bi bila za
Poljsko velika. Ker se pa ravno vrše po-
gajanja za nemško-poljsko trgovsko po-
godbo, menijo varšavski krogi, da hoče
Nemčija s tem izsiliti od Poljske razne
velike politične koncesije. Poljska jav-
nost zahteva od vlade, da ne popusti ne
za korak in naj išče novega trga dru-
god. Meni se, da bi se premog izvažal
preko Češkoslovaške v balkanske dr-
žave.

— Rusko-poljska železniška konfe-
renca. Sovjetska vlada je predložila
poljski, da se vrši medsebojna železniš-
ka konferenca.

— Grška ustaja na otoku Samosu. Iz
Aten poročajo, da je izbruhnila na Sa-
mosu ustaja, naperjena proti sedanji
grški vladi, od katere zahtevajo odstop.

V slučaju, da bodo odbite njihove zah-
teve, proglasijo ustaši samostojno kne-
ževino. Ustaši so zasedli mesto in se po-
lastili vojaških in civilnih oblasti.

— Rumunski kralj odpotuje v Fran-
cijo. Kakor poročajo iz Bukarešte, od-
potuje radi zdravljenja kralj Ferdi-
nand v inozemstvo. Potovanje nastopi
po zaključju skušćinskega zasedanja, to
je po 25. juniju.

— Vročina v Ameriki ponehala. Iz
Newyorka poročajo, da je padla tempe-
ratura za 30° Fahrenheita.

— Šahovski turnir v Marijinih Laz-
nih je včeraj končal. Prvo in drugo na-
grado sta dobila Niemzowitch in Ru-
binstein, tretjo Marshall.

m. Madžarsko mesto zgorelo. Vsled
iskre v dimniku se je vnela streha neke
hiše v mestu Csarteray-Ujhelli. Močan
veter je razširil naglo ogenj, tako da je
zgorelo okoli 60 hiš.

— Za svetovno prvenstvo v boksanju
se bota letos borila Jack Dempsey in
Tunney, ki je nedavno premagal svoje-
ga zadnjega protivnika Gibbona.

— Poroka najbogatejše deklice na
svetu, hčerke Johna Rockefellerja,
Abbey Rockefeller, se je vršila nedav-
no. Dekle je vzelo svojega mladostnega
prijatelja odvjetnika Miliona, ki je brez
premoženja.

— Novi minister dvora. Namesto
Dragomira Jankovića, ki je odpotoval
v Madrid kot poslanik, je bil imenovan
ministrom dvoru Panta Gavrilović, do-
sedanji atenski poslanik.

— Amerika ne da »Los Angeles« za
Amundsena. Kakor je izjavil državni
tajnik za mornarico, je ameriška vlada
odklonila prošnjo norveškega društva
za plovbo, da pošlje zračno ladjo »Los
Angeles«, da poišče Amundsena na se-
vernem polu.

Iz demokratske stranke.

Ivanjkovec. V nedeljo dne 7. tm. se
je vršil ob lepi udeležbi redni občni
zbor tukajšnje krajevnne organizacije
SDS. Poročilo o delovanju organizacije
ter o blaginjskem stanju je podal na-
čelnik g. Lovro Petovar, kar se je oboje
z odobravanjem vzelo na znanje. O po-
litičnem položaju je lepo poročal g. žu-
pan dr. Matej Senčar iz Ptuj. Organi-
zacija šteje 75 članov. Izvolil se je nov
odbor: načelnik g. Lovro Petovar, pod-
načelnik g. Stanko Simončič ter odbor-
niki gg. Fridl Adolf, Polak Vinko, Tre-
bjak Franc, Janžek Josip, Sagaj Jakob,
Ričnar Stefan, Škrinjar Mihael, Polak
Ludovik, Lah Jakob in Lenarčič Mat.
Velikanski shod SDS. v Sisku bo v
nedeljo 14. tm. Govore minister Peči-
čević, posl. dr. Pivko in drugi. Pri-
kuje se v tej dozdaj radićevski kuli
mnogotisočbrojna udeležba. Samo iz Za-
greba so naročeni trije posebni vlaki.

Zakonski načrti v našem tajništvu.
Kdor se zanima, so mu v našem tajniš-
tvu (Cankarjeva 1) na vpogled razni
novi zakonski načrti, predvsem načrti
invalidskega zakona (vladni in dr. Meh-
medov) ter mnenje Udruženja vojnih
invalidov, dalje finančni zakon za leto
1925. in 1926. itd. V uradnih urah med
8. in 12. ter med 15. in 18. uro si jih
lahko interesi-somišljeniki vpogle-
dajo.

Seja mariborskega občinskega sveta.

Maribor, 9. junija.

Nocojšnja seja občinskega sveta je
bila posvečena v pretežni večini teko-
čim nujnim zadevam. Navzoči so bili
skoro vsi obč. svetniki.

Tekoče zadeve.

Po odobrenju zapisnikov zadnjih sej
je prečital župan razne predloge in in-
terpelacije, zlasti s strani demokratskih
obč. svetnikov. Obč. svetnik Weixl
(dem.) je stavil predlog, da se omeji
krošnjarenje in beračenje po mestu. V
tej zadevi bo intervenirala občina pri
pristojni obrtni oblasti. Enako je bil
predlog obč. svet. dr. Strmška (dem.)
da se zviša milostna podpora, ki jo už-

vajo 104 osebe, od sedanjih mesečnih 30
na 200 din., soglasno sprejet. Predlog
socialističnega kluba, da se zviša dav-
ščina prosta najemnina od sedanjih let-
nih 900 din. na 1200 din. Na demagoško
interpelacijo obč. svet. Oslaka (soc.) češ
da neki uradnik Mestne hranilnice u-
pravlja ob uradnih urah tajniške posle
Orjune, je pojasnil župan, da to spada
v kompetenco hranilničnega upravnega
sveta.

Ureditev kopanja v Dravi.

Na interpelacijo soc. kluba glede ure-
ditve kopalnega časa v mestnem drav-
skem kopalšču, o kateri stvari je že pi-
sal svoj čas naš list, je župan odgovoril,
da je popravil dotično uredbo v toliko,
da je do 11. ure dopoldne določeno sa-
mo za ženske, ostali čas pa za oba spola.

Za znižanje cen elektrike.

Od iste strani je bil vložen predlog,
da občina stoji v smislu svoječasne
pogodbe v stik s falko elektrarno glede
znižanja cen elektr. toku, ker je nara-
stel dinar za 30 točk več kakor je dolo-
čeno v pogodbi. Predlog je bil soglasno
sprejet.

Magdalenska cerkev.

Obč. svet. Pivec je interpeliral župa-
na v zadevi zgradbe nove Magdalenske
cerkve, ter je utemeljeval z argumenti,
katere je navedel naš list, ko je stvarno
kritiziral postopanje odbora za zgrad-
bo magdalenske cerkve. Zahteval je, da
se odkloni načrt, sprejet od tega od-
bora. Župan je odgovoril, da bo mestni
svet o tem prihodnje dni razpravljati in
gledal na to, da se bo rešilo v smislu
izvajanj interpelanta.

Nato je poročal župan o prošnji me-
stne občine pri finančni delegaciji, da
ne bi se pri odmeri davka smatrala na
račun instalacije elektr. razsvetljave
vplačane pristojbine za najemnino. Ker
je bila prošnja odklonjena, se podvza-
mejo koraki, da pride zadeva pred na-
rodno skupščino.

Nato je govoril obč. svet. Bahun o ča-
sopisnih kritikah radi prekinjenja elek-
tr. toka in zahteval od župana, da štiti na-
stavljenec mestnega elektr. podjetja. —
Župan je naglasil, da ne zadene mestne-
ga elektr. podjetja nobena krivda, tem-
več elektrarni.

Sistemizacija mest pri magistratu.

Nato je poročal župan o sistemizira-
nju mest pri mestnem magistratu. Med
tem je vodil predsedstvo podžupan dr.
Lipold. Referat je bil sprejet, nakar so
poročali referenti odsekov.

Pogodba z Olepševalnim društvom.

O razmerju med občino in Olepševal-
nim društvom je poročal obč. svet. dr.
Kukovec. Razmerje se uredi na pod-
lagi pogodbe iz l. 1877. Občina prepušča
društvu nasade v upravo, društvo mora
predložiti točen seznam inventarja, na-
kar se bo izplačala predvidena subven-
cija.

O kanalizaciji nekaterih ulic zlasti
na desnem bregu Drave je referiral obč.
svet. dr. K. a. c. Čim se bo našlo potrebno
kritje, se prične z delom.

Gledališka debata.

V vlogi Narodnega gledališča, ki
prosi za prevzete garancije za posojilo
200.000 din. pri Mestni hranilnici na ra-
čun obč. subvencije za l. 1926, se je raz-
vila obširna debata, v katero so posegli
mnogi obč. svetniki, ki so deloma napa-
dali, deloma branili gledališko upravo.
Jako stvarno poročilo o težkem finan-
čnem položaju gledališča je podal obč.
svet. dr. Strmšek. Naglasil je, da je
gledališče radi krivično nizke državne
subvencije v izredno težki krizi. Ako
občina odkloni prošnjo, obstoji nevar-
nost, da gledališče v prihodnji sezoni
sploh ne bo moglo dati predstav. Ne-
kateri govorniki so se zavzemali za opu-
stitev opere, ker je predrag njen apa-
rat. Vsi govorniki pa, razven nemškega
obč. svet. dr. Mühleisna so soglašali v
tem, da prevzame občina garancijo ter
tako omogoči nadaljnji razvoj. Obč. svet.
Oslak je dodatno predlagal, da občina že
li, da se izvrši sprememba v intendan-
ri, kar pa je bilo odklonjeno.

Odvod fekalij in smeti.

Predlog društva hiš. hosednikov in nametnikov, da prevzame občina odvoz fekalij in smeti v lastno režijo in da primerno zniža doklade na hišnonajemniški davek, je bil izročen odseku. — Enako je bil izročen odseku predlog od istih društev radi obč. posredovalnega urada za stanovanjske spore. Prihodnji obč. svet bo že o tem razpravljal.

Ob 1/21. uri je župan zaključil javno sejo, nakar se je vršila tajna.

Slovenci, Jugoslovani, vsi v Prekmurje!

Mirovna konferenca v Trianonu je porušila umetne meje, ki jih je postavila pred tisoč leti tuja sila med Prekmurje in ostale Slovence. Prekmurje, ki je kljub tisočletnemu življenju v tuji državi ohranilo svoje slovensko narečje in slovenske običaje, tvori danes del naše domovine. Dolgoletno potujčevanje ga je oddaljilo od ostalih Jugoslovancev. To popraviti mora biti naloga vseh narodnjakov, vseh onih, ki jim je na srcu boljša bodočnost našega naroda. Priznati moramo, da se je v tem pravcu že z obeh strani mnogo storilo. Ne vemo, ali bi našli kje drugje v domovini relativno toliko narodnih delavcev, kakor ravno v Prekmurju. Življenje teče kakor v dobi naših slavnih narodnih taborov in čitalništev. Poplačani so ti marljivi delavci s tem, ko vidijo uspehe svojega truda. Trud in žrtve so pa velike.

Marsikaj se čuje na oni strah o razmerah v Prekmurju. Slišimo pa govoriti o teh razmerah ravno ljudi, ki še nikdar niso bili na tej naši severni meji, to je v Prekmurju. Mi kličemo vsem tem: »Pridite semkaj, ogledajte si naše ljudstvo, pogovorite se z njim in videli boste, da govorite s svojim bratom, ki vam bratsko nudi svojo roko.«

Prilika za to je dana ravno 14. junija t. l., ko priredi mariborska sokolska župa svoj VIII. župni zlet v Mursko Sobotu. Videli boste, kake sadove rodi nacionalno delo v Prekmurju. Ta dan slavi sokolsko društvo v Murski Soboti 5letnico svojega obstoja in obenem razvije svoj prapor. Vabimo vas vse Slovence, Jugoslovane, ki vam ni še zameril nacionalni čut, da prihitite takrat semkaj. Ogledajte si in spoznajete naše ljudstvo in razmere, da ga boste znali pravilno soditi in ceniti. S svojo udeležbo pa boste dali nam veliko moralno oporo za nadaljno nacionalno delo. Saj moramo na žalost priznati, da se naši bratje o-nostan Mure dosedaj za nas niso dovolj zanimali, niti nas dovolj podpirali.

Dne 13. in 14. junija moramo našim Prekmurcem, ki so Sokolu naklonjeni, pokazati silo in moč Sokolstva. Ta dva dneva naj bosta posvečena veličastni odgovori, ki jih sprejme od njih. Prekmurju.

Prijave za udeležbo naj se pravočasno pošljejo odboru.

Murska Sobotu, dne 5. junija 1925.

Odbor Sokolskega društva.

Mariborske vesti.

Maribor, 10. junija 1925.

OBČNI ZBOR GOSP. IN POL. DRUŠTVA ZA I. IN IV. OKR. V MARIBORU se vrši v sredo 17. tm. ob 20. uri v Narodnem domu.

Na dnevnem redu je poleg običajnih poročil funkcionarjev in volitve odbora tudi poročilo poslanca dr. Pivka.

Vse narodnjake Maribora vabimo na zbor!

m Ljudska univerza v Mariboru priredi dne 15. junija t. l. ob 8. uri zvečer v majhnih kazinskih dvorani letošnji obč. zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo predsednika, tajnika in blagajnika. 2. Sprememba društvenih pravil. 3. Volitev novega odbora. Vsi prijetelji Ljudske univerze se vabijo, da se zanesljivo udeležijo tega zelo važnega občnega zbora, na katerem bodo slišali poročila o vsestranskem napredovanju naše nadopol. Institucije, ki se je tekom zadnjega leta v svojem delovanju tako razmahnila, da ji je treba najti širši in solidnejši temelj kot jih je imela dosedaj. Radi tega je neobhodno potrebno, da se pritegne v njen delokrog mnogo več sposobnih sodelavcev in se vsled tega vabijo k temu zborovanju posebno še oni, ki bi imeli voljo do kultur. delovanja v tej smeri. Dosedanji predsednik bo predlagal temu razširjenemu delokrogu primerne spremembe društvenih pravil. H koncu bo volitev novega odbora. Vsi oni, ki še niso člani našega društva, lahko posta-

GRAJSKI KINO

Samo četrtek 11. do vklj. ponedeljek 15.

Elizabeta.
Večera
Tragedija na
Majeringu.

Franc Jožef I.
Prestolonaslednik
Rudolf. Zarota proti
Francu Jožefu I.

Tragedija na dvoru Habsburg

Predprodaja vstopnic dnevno od 3. ure dalje,
v nedeljo in praznik od 10-12 ure predpoldan.

! ! Vsak mora ta film videti ! !

nejo redni člani, ako si preskrbijo na obnem zboru člansko izkaznico. Pridite množično!

m Ljudska knjižnica posluje na Telovo samo dopoldne od pol 10. do pol 11. ure, kakor vedno, kadar pade praznik na četrtek.

m Zaključek češkega tečaja. Ker se zaključuje tukajšnja češka šola že ta teden, je istočasno tudi zaključek češkega tečaja v petek 13. tm. Vsi udeleženci se opozarjajo, da se to uro sigurno udeležijo predavanja. Začetek je točno ob 18. uri. Predsednik.

m Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor opozarja vse žlane, ki dobijo poziv k stanovanjskemu sodišču, da takoj naznanijo dan in uro razprave v društveni pisarni, kjer dobijo tudi najdennejša navodila. — Uradne ure so podaljšane ter se vrše vsak delavnik izveniški prazniki od pol 9. do pol 11. ure in od 1/217. do 19 ure.

m Stanovanjska hiša Mestne hranilnice. Na večerajšnji seji obč. sveta je bilo odobreno, da zgradi mestna hranilnica za svoje uradnike stanovanjsko hišo.

m Slovensko obrtno društvo v Mariboru obvešča tem potom vse male obrtnike, da bo v imenu društva predaval g. prof. Perharc o novem stanovanjskem zakonu dne 16. junija ob 20. uri v hotelu Kosovo, Grajski trg. Ker je predavanje velikega pomena za male obrtnike, prosimo, da se tega predavanja vsi udeležijo, četudi niso člani društva.

m Pevski odsek »Svobode« v Mariboru priredi v petek dne 13. junija 1925 ob 20. uri v veliki kazinski dvorani pevski večer pod vodstvom gosp. H. O. Vogliča.

Orig. angleško in modno sukno

kupite najceneje pri trdki 1056

Fr. Mastek, Glavni trg.

m Podružnica udruženja vojnih invalidov v Mariboru sporoča: V zadnjem tednu meseca maja t. l. so prejeli naslednji člani podporo in sicer: Brundič A. Maribor, 200 D. Gumzej-Ferš, Maribor 200 D. Gosak J. Radvanje p. M. 150 D. Standerker K. Maribor 100 D. in Jošt N. iz Selnice ob Dravi 75 D.

m Pomočniška preizkušnja. V nedeljo dne 24. majnika 1925 se je vršila pomočniška preizkušnja aproverzacijske zadruge pod predsedstvom gospoda Miha Vahtarja v zadrugi pisarni (Grajski trg št. 1.) Komisija je obstojala v smislu § 104. b obrtnega reda in predsednik in iz dveh prisodnikov. Sledeči vajenci so izvršili preizkušnje s prav dobrim uspehom: Cele Anton, kol. vajenec, Sela Jernej, kol. vajenec, oba pri g. Josipu Stajniku; Molnar Franc, kol. vajenec pri Lesniku Slavku. Z dobrim uspehom: Bergant Josip, kolarski vajenec pri B. Potišku; Kovačič Eduard, sedlarski in jermarski vajenec pri L. Kravosu, Rudl Franc, sedlar, in kčarski vajenec pri F. Ferlezu in Novak F., knjigoveški pomočnik pri K. Kersčinu. Gornji uspehi so zelo razveselilji, in je znak marljivega napredovanja obrtništva v mariborski oblasti.

m Policijska kronika. Od torka na sredo je bilo vloženih 10 prijav: 1 radi poskusa samomora, 1 radi suma tatvine, 1 radi vožnje brez luči i. dr. Izvršena je bila 1 aretacija radi tatvine.

m Zopet poskus samomora. Na stražnici v Koroškem predmestju je nazna-

nil neki gospod, da je neka neznana, 17 let stara deklica najbrže skočila iz brvi v Dravo. Ko je prišel na studensko brv, je opazil, kako je jokala. Izrekla je tudi besede, ki so merile na samomorilno dejanje. Ko se je vrnil s stražnikom, nista več našla nikjer deklice. Ne ve se sedaj, kaj je z deklico. Pogrešana deklica je imela rdeče krilo, bele nogavice in rumene čevlje.

m Iz živinskega trga izginili 2 kravi. Včeraj popoldne sta izginili z živinskega prostora pri mestni klavnici 2 kravi. Ena je last posestnice Kranje Marije iz Račjega, druga Vižnar Franca iz Ptujске okolice. Ko sta se vrnila oba iz pisarne poleg klavnice radi tovarniškega listka, nista več našla svojih krav, ki so ali same ušle ali bile ukradene.

m Na svinjski sejem v Mariboru dne 5. junija se je pripeljalo 356 svinj in 1 koza; cene so bile sledeče: Mladi prešči 5-6 tednov stari po 45-95 Din; ml. pr. 7-9 t. st. po 100-150 Din; ml. pr. 3-4 mesece stari po 225-300 Din; ml. pr. 5 do 7 m. stari po 350-425 Din; ml. pr. 8 do 10 m. st. po 625-750 Din; 1 leto stari po 1000-1300 Din; 1 kg žive teže 12 do 14.50 Din; 1 kg mrtve teže 15-17.50 Din. Prodalo se je 199 komadov.

m Kavarna mestni park. Dnevno koncert od 21. do 1. ure. Tudi popoldne (pri lepem vremenu) od 17. do 19. ure. Nedeljo in praznik od 16.-19. ure. 1238

m V Gambričevi dvorani se vrši koncert na Telovo dopoldan od 10.-1/213. ure. Postrežba točna, pijače sveže. 1231

Narodno gledališče.**REPERTOAR.**

Sredo, 10. junija zaprto.
Četrtek, 11. junija. Zaprto.
Petek, 12. junija »Tosca«, ab. B.
Sobota, 13. junija »Tosca« ab. A.

Spored predstav. Opozarjamo cenj. občinstvo, da se vrši predstava »Tosca« za ab. B. v petek, 12. tm., v četrtek 11. tm. pa ostane gledališče zaprto.

P. n. abonement. Ker je zadnji rok za plačanje abonmana že potekel, prosil gled. uprava vse p. n. abonente, ki še niso poravnali tozadavnega vplačila, da to nemudoma store pri dnevni gled. blagajni.

»Ugrabljene Sabinke« na mariborskem odru. Kot drugo delo v izredni (poletni) sezoni pride v naši drami na vrsto veležabavna burka »Ugrabljene Sabinke« v režiji g. Koviča. Sodelujejo gđe. Kovačičeva, Savinova, Kraljeva, Petkova ter g. Rasberger, Škerl, Zeleznik, Tomašič itd.

Sokolstvo.**Župni zlet v Murski Soboti.**

Priprave za VII. župni zlet mariborske Sokolske župe, ki se vrši 13. in 14. tm. v Murski Soboti, so v polnem teku. Prireditve se vrši v znamenitem parku grofa Szaparyja, ki leži sredi Murske Soboti. Kdoroli je videl ta park, ki je lepo negovan in obdelan, s stoletnimi hrasti in romantičnim gradom v sredi, se ni mogel nadeviti. Sestla že ima soboški Sokol v tem parku svojo prireditve. Vsakdo, ki se je udeležil v prejšnjih letih te prireditve, je nam izjavil, da tako lepega prostora za prireditve, kakor ta park, nima vsa Slovenija. Vsakomur je bila težka ločitev, ko se je priredi-

tev zaključila in je bilo treba oditi iz parka. Letošnja prireditve bo, sodeč po pripravih, nadkrilila vse prireditve prejšnjih let. Ako trdimo, da bo vsak-ter udeleženeec odnesel od tu najlepše spomine in utise, storimo to v polni zvesti. Vsak udeleženeec bo združil prijeto s koristnim: poleg neprisiljene zabave si bo ogledal tudi Prekmurje, ki je baš sedaj nekaj izredno lepega s svojimi nepreglednimi polji, kjer raste bujno žitno klasje, visoko, da se srednje velik človek v njem skrije. Tega pogleda nimate nikjer v Sloveniji, kakor baš v severnem delu naše države, to je v našem Prekmurju. Tudi Murska Sobotu sama s svojo romantično katoliško cerkvijo, krasno evangelijsko cerkvijo in učinkovitim židovskim templom nudi udeležencem mnogo zanimivega in lepega.

Železniška zveza je ugodna. Iz Maribora vozi v nedeljo posebni vlak, pa tudi sicer vozijo v Prekmurje dnevno 3 osebni vlaki po novi železnici Ormož-Murska Sobotu. Udeleženci bodo s tem imeli priliko, videti to novo železnico, ki vodi mimo vinorodnih ljutomerskih krajev in domovine Stranka Vraza, po mogočnem novem železniškem mostu preko Mure in pripelje končno med razsežnimi žitnimi polji v Mursko Sobotu. Marsikdo bo prvič videl te kraje naše domovine in s tem obogatil svoje domoznanstvo.

Celo slavlje bo povzdignila glasovita vojaška godba iz Varaždina, ki je že parkrat nastopila v Murski Soboti in zadivila poslušalce s svojim preciznim in neumornim igranjem.

Da se bo cela prireditve tudi v tehničnem oziru brezhibno izvedla in da se bo moglo za udeležence vse pripraviti, je nujno potrebno, da Sokolsko društvo v Murski Soboti zna pravočasno za število udeležencev. Prijave prihajajo dnevno, treba je, da se vsak udeleženeec res pripravi pravočasno. Zato naj vsakdo to stori. Saj s tem samemu sebi koristi, ker nam omogoči, da tudi za njega pripravimo vse, kar je treba, da bo njegovo bivanje med nami kar najudobnejše.

—□—

o Starostništvo sokolske župe v Mariboru ima v četrtek, 11. tm., ob 10. uri v restavraciji Narodnega doma sejo, ki kateri se vabijo vsi člani starostništva.

o Poseben vlak bode vozil dne 14. tm. v Mursko Sobotu po sledečem voznem redu: odhod Maribor ob 4.28, Pragersko 5.21, Ptuj 6.04, Ormož 7.02 (ima zvezo s Čakovcem), Ljutomer 8.28, prihod Murska Sobotu ob 9.16. Povratek: Murska Sobotu 20.02, Ljutomer 20.50, Ormož 22.05 (ima zvezo s Čakovcem), Ptuj 22.48, Pragersko 23.28, Maribor 0.35. Voznja polovična proti izkazu legitimacije, ki jih udeleženci dobe pri svojem društvu. — Navodila vsem telovadci: Po prihodu vlaka zbirališče na telovadšču v Szaparijevem parku. Za vse ostalo članstvo zbirališče ob 10.45 uri istotam. — Starostništvo Mariborske Sokolske župe.

Turistika in sport.**Logarska dolina.**

Ni Bog nam dal srebra, zlata,
a dal nam v last je kos sveta,
naj blagoslov nebes razli
in v zemski raj ga spremeni.

Te besede pesnika Miksiškega so tako lepe, tako navdušujoče kakor je vsakdo navdušen, ko pride v Logarsko dolino.

Nekako v sredini te doline oskrbuje Savinjska podružnica Slov. plan. društva turistovsko postojanko, takoimenovano Piskernikovo zavetišče. Koče obdaja krog najlepših vrhov Savinjskih Alp, kakor Mrzla gora, Križ, Turška gora, Brana, Planjava, Ojstrica, Planjšca, Strelavec, Groflička in Ovčeva ter je ta kraj vsled svoje zdrave in krasne lege jako primeren za planinsko letovišče.

Piskernikovo zavetišče je izhodišče za najlepše izlete, n. pr. k bajnokrassnemu slapu Savinje, na Okrešelj, kjer se sprejme dobro oskrbovani Frischautov dom, v Robanov kot, v Matkov kot. Tu imaš lepe senčnate izlete po bližnjih gozdovih in na Klemenškovo planino. Od kočje greš tudi lahko na gori omenjene, dolino obrobujouče ponosne vršace.

Poleg kočje pada mičen slap Palnik, ki nudi v svojem naravnem bazenu osveževalne kopeli.

Dokod je najlažji iz Celja preko Solčave (avto), daljši iz Ljubljane čez Kamniško sedlo ali čez Koroško-Skarje, a iz Maribora preko Prevalj-Črne (avto) in Solčavski vrh v Solčavo.

Poleg Piskernikovega zavetišča je postavila neumorno delujoča Savinjska

Pisalni stroji in računski stroji, ANT. RUD. LEGAT & Co., Maribor, samo Slovenska ulica 7, telefon 100.

Podružnica SPD v Gornjemgradu nov planinski dom, za katero stavbo so darovali mnogi navdušeni planinci po svojih močeh.

Za stavbo in njeno izvršbo se je posebno trudil g. sodni sv. Fran Tiller v Celju, vsled česar se je sklenilo na občnem zboru gori imenovane podružnice dati stavbi ime Tillerjeva koča.

Otvoritevna slavnost se bo vršila na Vidov dan, dne 28. junija 1925, ob 14. uri ter so obljubili svoje sodelovanje že godba in dva pevska zbora. Po slavnostnem sporedu bo prosta planinska zabava.

Umljivo je, da se v današnjih razmerah koča še ni mogla izplačati, da bo treba še mnogo podpore, a prepričam sem, da pravi planinci nikdar ne pozabi, kaj je dolžan svojim ljubljenskim planincem, ki ga v najtežjih urah, ko pohiti na nje, razvedrijo, mu dajo moč in silo za nadaljnje delovanje v težki vsakdanji službi.

Planinci! Otvoritev Tillerjeve koče vam bodi praznik, ta dan se podajte v Logarsko dolino, da tudi z vašo navzočnostjo doprinesete obolus k svatbi te ponosne, najmlajše planinske postojanke.

Brunon Rotter.

—□—

: ISSK. Maribor : SK. Čakovec. Prilateljska tekma v Čakovec je preložena na nedeljo dne 14. tm.

: Prvi spornik seljem v Pragi se vrši letos v zvezi z 11. praškim veleseljem (6.-13. sept.) kot popolnoma samostojna prireditel. Vrše se že velike priprave.

: ISSK. Maribor I. naračaja : TSK. Merkur : komb. naračaja. Jutri dne 11. tm. s pričetkom ob 1/3. uri popoldne Prilateljska tekma, Sodnik g. Bizjak.

: Državno prvenstvo v plavanju. Tekmovanje za državno prvenstvo v plavanju, skokih in water-polo se bo vršilo 7., 8. in 9. avgusta 1925 v Splitu.

Kultura in umetnost.

Puccini — Tosca. Z uprizoritvijo te opere, ki priča o ogromni dramatsko-tvorbeni sili italijanskega mojstra Puccinija, je pokazala tudi naša mariborska opera, kaj se zamore doseči s snovno in v zvezi z njim delom. Če premostrimo ves operni repertoar v dobi delovanja g. opernega ravnatelja A. Mitroviča, moremo ugotoviti stalno napredovanje, ki je doseglo sedaj višek z uprizoritvijo pričujoče opere. Vsestranski uspeh je bil mogoč le na ta način, da je celokupni ansambl, odrski kakor instrumentalni, stal pod suggestivno močjo izrazito umetniške narave dirigentove; vse je delalo z vidnim veseljem in požrtvovalnostjo. Ga. Mitrovičeva, kot Tosca, je v tej veldramatski vlogi pokazala spet svoje, vsa respektne vredne umetniške kvalitete. Velika muzikalnost se spaja tukaj srečno s temperamentom in z dramatskim podajanjem. Po daljšem presledku je bil njen nastop zopet radosten dogodek, kajti umetnica nam je podala nekaj scen uprav z odlično pevsko in igralsko izrazitostjo ter z globokim učinkom. Krasni kostumi so pomagali povzdigniti celokupni učinek nastopa. Vzgladno marljiv je g. Govorov. Njegov policijski načelnik Scarpia je bila v detajlih kakor v celoti izborna kreacija. Živel je v svoji vlozi posrečena kreacija. Živel je v svoji vlozi dokazal je vsestransko vsebinsko razumevanje ter se je tudi v glasovnem oziru prav dobro držal. Njegove izrazite mimike ne smemo istotako pustiti nemimike. G. Petrovski kot slikar Camenijene. G. Petrovski kot slikar Camenijene je bil nad vse pričakovanje dober in dokazuje napredovanje od partije do partije. Predstavniki manjših vlog: g. Janko kot Angelotti, g. Urval kot brat ter g. Oksanski kot cerkovnik, imajo na celokupnem uspehu lep delež. Zlasti cerkovnik je bil dobro pogoden. Zbor je bil animiran ter je bil točen. Inscenacija je odgovarjala, kostumi so bili primerni in režija, pod večjo roko g. Mitroviča, je pokazala mnogo okusa ter je storila vse, da se je delo kar možno najbolje uveljavilo. Orkester je bil vestno nastavljen ter je igral z eleganco. Predstava je dosegla popoln uspeh, ki se je izražal v enodušnem in pristranem odobravanju. Predstavniki glavnih vlog z g. dirigentom vred so bili deležni toplih ovacij ter so se jim izročili lepi venci. Palmova vejica, ki se je izročila g. opernemu ravnatelju Mitroviču, je prav pomenljivo izražala, da gre palma večera njemu, ki je z uprizoritvijo opere spet povzdignil naš glasbeni pokret ter nam nudil umetniški užitek posebne vrste. Vključno pozni sezoni je bil obisk gledalstva dober.

H. D.

Triumf jugoslovanskega umetnika v Ameriki.

Zlatko Baloković v avdienci pri prezidentu Coolidgeu.

Poleg Meštroviča je brez dvoma največji ponesel slavje jugoslovanske umetnosti ustvarjanja po vsem svetu vijolinski virtuoz Zlatko Baloković.

Baloković je letošnjo spomlad priredil koncertno turnejo po severnoameriških državah, ki je prinesla njemu svetovni sloves, naši jugoslovanski glasbi pa slavo in občudovanje svetovnih muzikalnih krogov.

Predno se je podal v Ameriko, je že dosegel kot vijolinist velike uspehe na turnejah v Italiji, Nemčiji, Franciji, Angliji in Egiptu. Londonski in pariški umetniški krogi so mu z ozirom na te uspehe omogočili pot v ameriško Unijo. Njegovi vedno razprodani koncerti v vseh večjih mestih Zedinjenih držav so bili izliv navdušenega občinstva za jugoslovansko glasbo. Najpluvnejši časopisi kakor »New York Times«, in »Washington Herald« so bili polni slavošpevov na jugoslovanskega umetnika Balokovića in so ga stavliali v vrsto z najpopularnejšim glasbenikom Amerike Fritzom Kreislerjem.

Februarja meseca je sprejel prezident ameriških držav Coolidge Balokovića v avdienco, kjer ga je predstavil naš poslanik v Washingtonu dr. Tresić-Pavičić. Tako je jugoslovanski umetnik Baloković v triumfu ponesel ime jugoslovanske umetnosti na svetovni oder.

Novi vozni red.

Po novem od 5. tm. veljavnem voznem redu prihajajo in odhajajo vlaki v Maribor in iz Maribora.

A. Brzovlaki.

Prilhod iz Dunaja—Gradca 1.11, 2.45, 10.25, iz Trsta—Ljubljane 3.27, 14.49, iz Beograda—Zagreba 0.09, 14.34. Odhod v Graz—Dunaj 0.40, 4, 15.35, v Ljubljano—Trst 1.40, 13.54, » Zagreb—Beograd 3.20, 4.10.

B. Osební vlaki.

Prilhod iz Dunaja—Gradca 8.11, 12.42, 18.33, iz Trsta—Ljubljane 3.12, 11.43, 16.19, 21.50, iz Beograda—Zagreba 3.12, 11.43, 16.19, 21.50, iz Vel. Kanize—Kotoribe 10.02, 23.55, » Kotoribe 18, » Murske Subote 23.22, » Ptuj 14.34, » Kotoribe Pragerskega 6.34, 10.02, 18, 23.55, » Pragerskega 6.34, 7.34, 9.32, 10.02, 11.43, 14.24, 16.19, 18, 19.02, 21.50, 23.22, 23.55, iz Slov. Bistrice 7.34, 9.32, 11.43, 16.19, » Zidanega mosta 9.32, » Poljane 3.12, 7.34, 11.43, 16.59, 21.50, » St. Ilja 7.20, 15.10, 18.35, » Fale 18.55, » Prevalja 7.45, 12.54, 20.45, » Radgona—Ljutomera 15.10, 19.35, 18.33, » Čakovec 6.34.

Odhod vlakov iz Maribora

v Grad—Dunaj 4.55, 13.15, 20.10, » Ljubljano—Trst 5.25, 9.44, 17.05, 18, 23, » Zagreb—Beograd 5.25, 9.44, 17.05, » Kotoribo—Kanize 3.35, 15.27, » Kotoribo 8.27, » Murske Subote 5, » Čakovec 20.50, » Ptuj 11.23, » Zidani most 23, » Sloven. Bistrice 5.25, 9.44, 13.18, 17.05, » Poljane 5.25, 9.44, 13.18, 17.05, 23, » Pragersko 3.35, 5, 8.27, 11.23, 15.27, 20.50, » Ljutomer—Radgona 4.55, 6, 13.15, » Fale 17.10, » Prevalje 5.50, 13.42, 18.12, » St. Ilja 6, 13.50, 18.20, » Pragersko Kotoribo 3.35, 6.27, 15.27, 20.50.

Gospodarstvo.

Z ljubljanskega veleselja.

Prijavni termin za udeležbo na letošnjem ljubljanskem veleselju se bliža svojem koncu in se zaključuje s 1. julijem. Nekaj lanskih razstavljalcev je letos izostalo, zato pa je prišlo mnogo novih. Ko smo vprašali nekega veletrgovca, kakaj se ne misli letos udeležiti veleselja, nam je odgovoril: »Lani nisem napravil skoro nikakih zaključkov in zakaj bi zastajal na veleselju in razstavil? Tako pojmi so dokaz pomankanja socialnega čuta in gospodarske ideje. Kdor zamenjava veleselje me z navadno trgovino, ta ima krive pojme. Kdor čaka in zahteva od vele-

selja samo to, da takoj na licu mesta napravi trgovske posle, ta dokazuje svoj egoizem in čisto ozki krog svojih materialnih interesov. Veleselji se nikjer ne prirejajo radi samih momentanih zaključkov, temveč radi bodočnosti in napredka gospodarstva vobče.

Veleselji dajejo mnogim trgovcem in industrijem nove pobude za napredovanje njihovih podjetij. Koliko jih je, ki radi žrtvujejo čas in denar za obisk raznih veleseljemov in za razstavo svojih proizvodov na veleseljih. Taki pridobitniki čisto gotovo napredujejo. Še nikdo ni utrpel škode vled zanimanja za veleselje. Pridobitniki, trgovci in industriji, katere neprestano spremlja zanimanje za vsak napredek na gospodarskem polju, dokazujejo; da niso navadni branjevi, ampak da so ljudje, ki nekaj razumejo, ki nimajo smisla samo za žep in želodec, ampak tudi za višje socialne cilje. Taki pridobitniki sodelujejo tudi v delu na kulturnem in prosvetnem polju svojega naroda. Za take se ne sme reči, da so navadni materialisti, ki se ne brigajo za nič drugega kot za svoj telesni užitek. Pridobitniki moramo po tem deliti v dve vrsti: nižje in višje. Na veleseljih se lahko spoznajo in ločijo eni od drugih. Pridobitniki nižje vrste vobče ne morejo pojmoma koristiti veleseljemov in njihove vrednosti, pa vled tega ne samo da na njih ne sodelujejo, ampak celo govore proti njim. Taki privredniki — egoisti, materialisti — naravnost škodujejo v socialnem pogledu in bi jih ne bilo treba podpirati. Če so že egoisti in nasprotniki socialne solidarnosti, naj potem tudi žive sami zase in sami od sebe.

Druga vrsta pridobitnikov pa so oni, ki se vedno radi oddoljujejo na korist poedince, na korist privrednikov skupno in na korist vsega naroda. Ti zaslužijo podporo od javne in privat strani.

Vabimo vse naše pridobitne kroge, da če tega še niso storili, takoj pošljejo prijavnice za udeležbo na letošnjem ljubljanskem veleselju in se tako priključijo oni drugi, višji vrsti pridobitnikov.

Trgovska korespondenca.

Spisala profesorja Albert in Franjo Sič. Založilo Trg. društvo Merkur za Slovenijo v Ljubljani. V. 8., 462 strani. Ravno kar izšla knjiga je sestavljena na podlagi praktičnih izkušenj in obsega vse stvarino, ki spada v okvir trgovske korespondence in bančnega dopisovanja. V metodičnem oziru znači delo znamenit napredek dosedanjih domačih in tujih knjig te vrste: vsi trgovski služaji se namreč vršijo pri isti firmi, tako da se more učenec ali uslužbenec seznaniti v istem kontorju z dopisi vseh vrst, ki jih piše ob raznih prilikah svojim trg. prijateljem in bankam, ter z vsemi odgovori, k jih sprejme od njih. Pregledno ter po najnovejših običajih in predpisih so sestavljeni oddelki o uporabi telegrafa, pošte, poštnehranilnega (prej čekovnega) urada, o spediciji, carini in prekmorskih dobavah. Seznam rečenice omogoča porabo raznovrstnih oblik v dopisovanju bogata zbirka nalog bo predvsem dobrodošla šolam, stvarno kazalo pa nas obvešča o predmetu, ki nas slučajno v knjigi zanima. Posebno skrb sta avtorja posvetila stilistični strani, da je delo tudi v tem oziru na višku. Naša hvalečnost pa velja tudi požrtvovalnemu trg. društvu Merkur, ki je obsežno knjigo z nemalimi stroški založilo zgolj z namenom, da odpomore občinski potrebi naših trgovskih šol in da poda vsem zainteresentom te stroke zanesljivega svetovaleca. Bodi torej temeljito in uspešno delo najtopleje priporočeno!

—□—

g. Tovarnarji užigalci v Beogradu. Te dni je posetila deputacija naših tovarnarjev užigalci ministra za trgovino in industrijo g. dr. Grisogona. Deputacija je razložila g. ministru kritičen položaj te industrijske panoge. Izvoz vsaki dan pada, tovarne zmanjšujejo obrat in odpuščajo delavce. Tovarnarji so se pritožili nad prevelikim taksiranjem produkte užigalci. Minister jim je obljubil svojo pomoč.

Iz življenja in sveta.

Komunistična rodbina v Rusiji.

Moralna razuzdanost, ki se je po oktoberski revoluciji razširila v Rusiji, ni samo posledica Ljeningovih nauk, ampak so bile že v družabnem življenju carističnega režima kali moralnega razkroja. Ko so karbinski sovjeti začeli

kom L. 1918. upeljali komunistično žen, je to bila bolj posledica splošnega razvratu, ki je zavladal v Rusiji po prelomu na fronti in po padcu carevine nego direktna posledica komunizma. Nesporo pa je, da je komunistična ureditev s svojimi ustanovami znatno pospešila razvoj v tej smeri.

Moskovska »Pravda« je prinesla nedavno članek, ki je ostro bičal žalostno nemoralno, v kateri je zašla ruska mladina. Ruski mladenič je danes mnenja, da omejitve odnošajev med žensko in moškimi ni vredna komunistične družbe ter da je ženska, ki se ne uda prvi zahtevi moškega, kateri jo sreča, še vedno zastrupljena z buržujskimi predsodki in nazori.

Ljening je označil kot veliko zaslugo oktobrske revolucije, da je postavila zakon (brak) na povsem novo osnovo. Učil je, da je zakon svoboden sklep med možem in ženo, da vzdržuje medsebojne spolne odnose. V začetku je boljševiška oblast pustila zakonu popolnoma proste roke. Toda koncem L. 1918 je izšla uredba, ki urejuje zakonske in rodbinske odnose. Kakor trde boljševiki sami, je sovjetska uprava radi tega storila ta korak, ker je hoteli iztebiti vpliv cerkve in duhovništva ter zatreči v ljudstvu mnenje, da se sme zakon sklepati samo potom duhovništva.

Po revolucionjski uredbi se more skleniti veljaven zakon samo v uradu mestnih sovjetov. Uredba je odpravila tudi omejitve, ki jo je bila uvedla pravoslavna cerkev glede zakona med sorodniki; edino oče in hči, mati in sin, brat in sestra se ne morejo poročiti, vsem drugim pa je pot prosta. Strogo je uvedena monogamija ali enoženstvo in to velja za ves ruski teritorij.

Kar se tiče ločitve zakona, je uredba zelo liberalna. Po komunističnem mnenju ni zakonska vez za celo življenje; lahko se jo ukine po sporazumni želji obeh zakoncev, ako zahteva razpoko samo en zakonec, tedaj odloča sodnik.

Sovjetska oblast skuša najbrže zatreči nazor, da je zakon temelj rodbine. Po komunističnem mnenju je zakon samo prehodna vez, ki ne sme ovirati položaja in pravice nobenega izmed zakoncev. Zgolj iz upravnih razlogov in pa radi lažjega nadzorstva nosi žena ime moževe rodbine. Premožene zakoncev je popolnoma prosto. Oba sta obvezana, da pomagata drug drugemu.

Za boljševiško pojmovanje rodbine je značilen čl. 133 omenjene uredbe, ki pravi, da je temelj rodbine stvarna vzgoja dece in da ne sme obstojati nobena razlika med zakonskim in nezakonskimi otroci.

Noseča žena, ki ni poročena, je dolžna tri mesece pred porodom izjaviti, koga smatra za očeta otroku, ki ga nosi pod srcem, če ni bil oče prijavljen kot njen mož. Po izjavah matere in prizadetega odloči sodnik glede očetovstva. Ako se dožene, da je imela žena, ne glede na to, ali je poročena ali ne, razmerje z več moškimi, tedaj so vsi dolžni, da vzdržujejo njo in njenega otroka.

Napram deci sta oče in mati popolnoma enakopravna. Če nastane nesporazum med njima, odloča sodnik. Ko je otrok dopolnil 15. leto, ima pravico, da soddloča v vseh vprašanjih, ki se tičejo njegove osebe.

Taka ureditev rodbinskih in družinskih odnošajev je brez dvoma posledica močnih gibanj, ki so nastala po oktoberski revoluciji. Zgrešeno je bilo Ljeningovo stališče, da bo mogoče v neizobraženi kmetijski Rusiji postaviti zakon na popolno enakopravnost moža in žene. S to uredbo se je, sovjetska Rusija podvizala, ker je hotela omejiti kolikor toliko razuzdanost, ki je nastala in se razpasla vled neresnega tolmačenja pojma o skupnosti vsega, pojma, iz katerega se je pri mladih ljudeh kaj hitro izginila tudi — skupna lastnina žensk.

Iz pisanja boljševiških listov pa lahko razberemo, da pričakovani razkroj v zakonu in rodbini kljub tej uredbi še vedno napreduje. Koncem L. 1922 je moskovska »Pravda« pisala, da se je poroka v cerkvi tako ukoreninila med ljudstvom, da smatrajo vsak zakon v drugi obliki za konkubinat. Vled tega se na kmetih dogajajo dnevno tragedije, ki jih povzročajo konservativni ljudje iz mrznje od onih, ki gledajo na zakon liberalneje.

(Politika).

Kupujte srečke Doma ubogih! Cena Din 50.—

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 85
Grof Ferny je razmišljal dva dni o
svojem načrtu.

Tretji dan je odšel, da ga izvede.
Plačal je račun v gostilni pri »Belem
konjičku».

— Ali nas zapuščate, gospod, čeprav
je ravno sedaj prav krasno vreme? je
tarnal gostilničar ter vzel novce.

— Prisiljen sem odpotovati.
— Kdaj se vrnete?

— Nikoli, — je odvrnil poveljnik.

Kovčeg je odpremil na kolodvor, ter
se odpeljal v Pariz, kjer je prenočil.

Drugi dan je kupil oster, močan nož.
Tako omenimo, da ni bil nož določen
za umor.

Kljub globoki in upravičeni mržnji,
ki jo je gojil napram Henryju, ni bil
poveljnik take narave, da bi rad preli-
val kri in postal morilec, čeprav je bil
v najhujšem položaju, ko celo zakon
ščiti krvavo osvetlo prevaranega sopro-
ga.

— Ali nož? — bodo vprašali čitatelji.

Kupil ga je samo radi tega, da bi
prerezal žico okoli Rdeče hiše, da bi
mogel vanjo.

— Skozi to odprtino bom prišel notri,
je mislil, — se skril v grmovje in čakal,
dokler ne pride Margerita mimo. Tedaj
ji bom rekel, da hočem z njo govoriti, ji
razložiti vse o njenem zapeljivcu in jo
bom prosil, da odpotuje z menoj.

— Tako jo bom odpeljal tja, kjer na-
ju nihče ne bo poznal, kjer ne bo nihče
govoril o njeni krivdi: njena sreča bo
radost mojih zadnjih dni.

Pri tem se je stari malce nasmejal.
Nato je nakremžil obraz in pomislil:

— Toda, ako ga ona ljubi — ako ne
bo hotela z menoj?

— Nič, tem slabše za njenega zape-
ljevalca! Usmrtil ga bom!

Vrt Rdeče hiše je bil zaraščen z go-
stim grmičevjem.

Skozi se je prišlo do lesenega plota.

Tekom ene ure je napravil v plotu
luknjo, da je mogel človek skozi.

Poveljnik se je splazil na vrt.

Gosto grmičevje, bezeg in druga dre-
vesa so izpolnjevala prostor med plo-
tom in drevoredom, ki se je končal z
utico pod velikim kostanjem, kjer sta
bila dva stola in miza.

Tu sta preživela Henry in Margerita
marsikatero srečno uro.

Ko je stopil poveljnik v vrt, je bila
nitica prazna; na mizi je našel knjigo, ki
jo je zjutraj pustila Margerita; na od-
prtih straneh so se poznali sledovi solz.

Grof je pogledal naslov, ki se je gla-
sil: »Marianne».

Starec ni poznal lepega romana od
Julesa Sandeana ter ni mogel razumeti,
zakaj je Margerita jokala, ko ga je či-
tala.

Skril se je v grmovje in čakal.

Sigurno bo prišla, je mislil.

Ure so potekale, Margerite ni bilo
na vrt.

Slišal je že žvižg vlaka, s katerim se
je Henry navadno vračal domov.

Vlak je bil že odpeljal naprej, toda
Henryja ni bilo; moral se je zadržati v
Parizu; se bo torej vrnil s prihajajim
vlakom.

Tedaj se je prikazala v drevoredu
Margerita.

Medtem se je že zmračilo.

Grofu bi se bilo skoraj ustavilo srce.
Dospela je do lope, se vrnila nazaj v
vrt in vedno obstajala.

Gotovo je upala, da začne korake
ljubljenega moža. A motila se je reva.

Končno je dospela k utici. Njen mož
ni bil oddaljen niti tri korake in je ko-
maj zablil v sebi močno dihanje.

Margerita se je vsedla in vzdihnila:
— Moj Bog, šele dvajset let imam;
koliko bom morala še trpeti!

Grof je že hotel stopiti pred njo in ji
reči:

— Tu sem, tvoj mož, tvoj prijatelj!
Prišel sem, da te osvobodim!

Toda si je premislil.

Kaj bi bilo, je pomislil grof, če mene
bi spoznala v tem mraku? Prestra-
šila bi se, bi zbežala in poklicala po-
moč.

Nenadoma je pozvonil zvonček. Mar-
gerita je skočila in v mrlični razbur-
jenosti vzkliknila:

— Ah, on! Vendar.

In je stekla do vrtnih vrat.

Srd, ki ga je gojil grof do Henryja,
je vzkipev v njegovih žilah.

Tukaj je torej on, je dejal, ta tat, lo-
pov! Prav, naj mi le pogleda v oči.

Razburjen je šel za Margerito. Na
mesto da bi ji sledil do vrtnih vrat, je
odšel v hišo. Skozi spalnico je došel v
Margeritin boudoir, ki nam je že znan.

Kmalu nato sta vstopila Henry in
Margerita v slabo osvetljeno spalnico
ter zaprla vrata za seboj.

Skozi tanko steno iz desk, ki je loči-
la poveljnika od mladega para, ni mo-
gel ničesar videti, toda slišal je vse.

Henry je bil slabe volje in zelo raz-
burjen. Ves dan je čakal na Pamela;
nje pa ni bilo od nikoder. Zelel je, da bi
mogel komu vse izpovedati: mislil je,
da mu bo potem lažje. Toda ni našel le-
ka. Mi vemo, da se uboga žena ni nikdar
tožila.

— Zakaj imaš objokane oči, je kon-
čno vprašal.

— Morda za to, ker sem jokala, pri-
jatelj.

— Ah, ti si plakala!

— Ne morem ti tajiti, ko vidiš ledo-
ve solz, reče Margerita.

— Smem vedeti, zakaj si jokala?

— Seveda.

— Torej povej.

— Bila sem v skrbeh.

— Za me? jo vpraša s porogljivim
glasom.

Pohištvo

spalnice, jedilnice, kuhinje
in drugo po konkurenčnih
cenah samo pri Šercer
in drug, mizarstvo, Vetrini-
ska ulica 8, dvorišče. 988

Glasom sodnega edikta E 251/25
okrajnega sodišča v Gornji
Radgoni se vrši dne 19. junija
t. l. ob 9. dopoldne v Gornji
Radgoni **javna dražba** sle-
dečih premienin: 1 strugalni
stroj, 2 koleša, 1 pisalni
stroj, 1 sesalnik za gnojnice,
4 škafli, plehnati lakirani, 4
stediški, 7 plehnatih loncev
za maslo, 10 kolešnih plaščev,
10 zračnic (Schlauehi), 8 za-
valk, 9 nosod za olje, 16 ve-
dric (Wassereimer), 5 posod
za mleko, 1 majhna plehnata
banja, 1 pisalna miza, 1 stol
za pisalo mizo, 1 steklena
omara, 2 stojeci električni luči,
8 zvoncev za kolo 2 pumpi 7
majhnih kendl za stroje ma-
zati, 1 telefonski aparat, 3 kle-
parski stroji, 1 stroj (Bohrma-
schine), 1 delavna miza s
(Schraubstockom), 1 postelja,
1 gramofon, 2 omari za oble-
ke, 1 kredenca, 1 veliko zrcalo,
1 stenska ura, 2 nočni omari,
1 umivalna miza, 1 stroj za
mreže, 1 omara za obleke, 1
omara z nadstavkom, 1 miza,
1 zofa, 1 pokrov za plin, 1/2
klastra drv in 12 strešnih covi
a po 4 metre dolge, nakar se
interesente opozarja. 1232

Izgubilo se je ročno dele, si-
vane čipke, od Gambinusa
po Gregorčičevi. Gosposki, do
kem, pralnice Nedok. Cenj.
najditelja se naproša, da od-
da v upravi »Tabora«. 1239

KLUB-BAR

Samo do 16. junija

2 WASHINGTONS
LUCI AND LACI
ELLEN KISSLING
MISS GEORGETTE

junij 16. junij

BERT OTTENS
maečni sinfonija barv
CESSI D'ARVIER
mednarodna subretka
DE LYS
MISS ARLONA
7 plesov ljubezni 7

Moške obleke, moški čevlji
100 Din. cena spomladanska
oblečila, bluze, umberji, ko-
palni plašč, damski čevlji, ser-
visi, va.e, figure japonski
servis, turški servis, srebrni
predmeti, zlatnina, kasete, ste-
laže, ročne torbice in drugo.
Aleksandrova cesta 24 desno.
v veži. 1237

Postrežnica za nočno službo
se išče. Predstavi se naj po-
poldne od 2. do 4. ure v Veliki
kavarni Maribor. 1236

Zakonski par, brez otrok,
v Mariboru išče tukaj stano-
vanje. 2 sobi, kuhinja, pritli-
ne, oziroma 1 soba, 1 kabinet,
kuhinja in pritlikline. Eventu-
elno se tudi zamenja stanovanje.
Zglasiti se je pri upr. »Tabora«
na naslov »Mirni dom«. 1199

**Podpirajte so-
kolski tisk!**

Za vse, ob priliki težkega udarca, ki
nas je zadel, izkazano sočutje, izreka naj-
iskrenejšo zahvalo

obitelj Srebre.**Po pregledu svojega blaga
posebno znižane cene!**

Nabavljalci naj si ogledajo novo izstavljene cene v naši
izložbi in uverili se bodo, da one niso prazne reklame.

B. Veselinović & Komp., Maribor,

1069 Gosposka ulica 26.

A V 553/24.

Dražbeni oklic.

Dne 26. junija, dopoldne ob 11. uri, se
vrši pri podpisnem okrajnem sodišču v sobi
št. 23 prostovoljna javna dražba in sicer:
Zemljišče vl. št. 63 k. o. Plintovec, obstoječe
iz hiše št. 185 in gospodarskega poslopja v
cenilni vrednosti 21.000 Din, nadalje iz parcel:
115/1, 156/1, 160/1, 163, 164, 165/3 njiva,
2 sadonosnika, 2 vrta in gozd, v cenilni vre-
dnosti Din 81.778.50. Kot pritliklina spadajo
zraven: 2 kravi, 1 svinja, raznovrstno gospo-
darsko orodje, kletna posoda, krma (za govedo
in svinje) in gnoj v cenilni vrednosti Din 12.495,
skupaj Din 115.273.50. Najnižji ponudek je
67.850 Din. Varščina Din 11.600 Din.

Ostali pogoji prodaje in plačevanje se
smejo vpogledati pri okrajnem sodišču v Mari-
boru, odd. V., soba št. 6, med uradnimi
urami 8-14.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. V.,
dne 28. maja 1925.

Oddati imam več sob

z eno ali dvema posteljama za poletno sezijo. Hrana
postrežba v hiši, zdravnik, specialist za tuberkulozo na
razpolago, gozdna okolica, izhodišče divnih izletov v
planine. Cena zmerna in solidna. Kdor se hoče naučiti
čistega svežega ter izredno zdravega zraa, naj se o-
brne na naslov: Gostilna »Mali«, zdravilšče Golnik,
pošta Križe-Gorenjsko. 1234

VELIKA KAVARNA

Petek, 12. junija

velik

elitni koncert

umetniškega trio Herrmann, Fraydl, Wirth

s sodelovanjem

2 Washingtons, Luci & Laci

Ponedeljek 15. junija

večer slovanskih kompozicij

s sodelovanjem vseh angažiranih moči

Bata

beli platneni čevlji

Din 109.—

najmenitnejši in najpraktičnejši poletni čevlji

Prodajalnica:

Veletrgovina J. H. TURAD, Maribor,
Aleksandrova cesta 7.